

Leiden

Gemeente Rotterdam

Botsende logica's

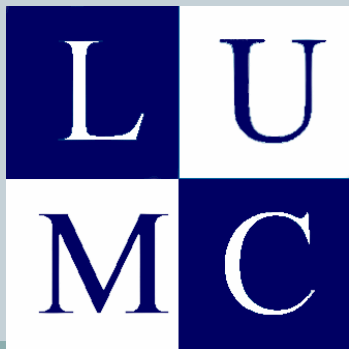

JOOST VOS, ORGANISATIEADVISEUR, TNO

CORINE BALDER, DOCENT EN ONDERZOEKER HOGESCHOOL
LEIDEN

BERT VAN HEMERT, HOOGLERAAR PSYCHIATRIE, LUMC

HENK WAGENAAR, HOOGLERAAR TOWN AND REGIONAL
PLANNING, UNIVERSITEIT VAN SHEFFIELD

Universiteit Leiden

hogeschool
Leiden

Zorg en justitie

2

- Meta-analyse (Wartna, 2004)
  - Meer dan 1000 effectstudies
  - Voor de totale populatie van (potentiële) criminelen
- > combinatie van straf en behandeling draagt bij aan vermindering recidive.

Botsende logica's

3

Veldculturen

- Betrokkenheid (zorg)

Oriëntatie op mens *versus* rechtvaardige samenleving

- Professionele distantie (justitie)

Persoonlijke betrokkenheid *versus* objectiviteit

Botsende logica's

4

Veldstructuren

- Markt (zorg)
- Hiërarchie (justitie)

Niet aansluitende domeinen

- Bijv. na ontslag uit detentie opname GGZ
- Verslaving en antisociale persoonlijkheidsstoornis geen geestesstoornis.

Botsende logica's

5

HET EFFECT?

- wederzijds onbegrip leidt tot beperkte onderlinge communicatie en uitsluiting cliënt.

Oplossingsrichting

6

Leren omgaan met reikwijdte van zorg en strafrecht

- ✦ Respecteren van elkaars verschillende posities
- ✦ Opschalen van problematiek
- ✦ Zoeken naar kansen voor beleidsbeïnvloeding
- ✦ Elkaars structuren kennen en respecteren (kennen en gebruiken van elkaars spelregels)
- ✦ Organiseren vanuit de (inter-)clan

Integratie

- Perspectief voor de veelpleger
  - ✦ Combinatie van zorg en dwang/drang
  - ✦ Organiseren vanuit een integraal plan van aanpak met scenario's

Hoe?

7

Literatuur: Maynard-Moody and Musheno (2009)

- Frontline workers (FLW) handelen **binnen en buiten de wet** ogv:
  - ✦ toegeschreven identiteit van cliënt door FLW; ‘wat is het beste voor de cliënt’ is daarbij leidend
  - ✦ zelfbescherming: bad guys ontvangen minimale dienstverlening
  - ✦ eigen identiteit: ‘regeltoepasser’ of ‘betrokken professional’?

Soms ook **tegen de wet**: voorbeeld hoge ambtenaar van HG

Hoe?

8

Literatuur: Ouchi (1980)

- Markt en hiërarchie als principe schieten tekort bij complexe opgaven
- Verantwoordingsinspanningen te groot; geen effectieve sturing
- Alternatief construct = de clan, netwerksturing
- **Coördinatie ontstaat via socialisatie**
- Clanleden verbinden zich aan een gezamenlijke opgave
- Internaliseren van **gemeenschappelijke doel**, o.b.v. klantoriëntatie
- **Sociale controle** vervangt formele verantwoording
- Ketensamenwerking = **interclan** gebaseerd op onderling vertrouwen
- **Onderlinge overdracht van impliciete kennis** (*tacit knowledge*)
- Gemeenschappelijke kennis geeft **onderling vertrouwen**

Opdracht

9

- Welke voorbeelden uit de praktijk ken jij van botsingen tussen zorg en justitie?
- Welke oplossingen kom je tegen:
  - Binnen de wet
  - Buiten de wet
  - Tegen de wet
- Welke voorbeelden van clanvorming zie je?

Welke competenties en/of vaardigheden vragen de genoemde oplossingen?

In welke vorm zijn deze te leren?